

noka hapis ka kakiSsobae:oehan

飛鼠大學

創作理念

hini kina:at “noka hapis kakiSsobae:oehan” nokakamaka:at rinokrok ka ka:i’ nak ray kawaS ka homom homayap kin hil’awan o ’alikaeh, marmaraS ka kamakomita’ ka kina:at nak hapis pahiyo:on ma’ haSa’ ila kakoway, haSa’ patae’aes mam komita’ ka kina:at.

’am patolotor koma:at, ya:o ma’az’azem komita’ nokakamaka:at ka hapis Sipamae’iyaehen ’am ’a’inowa’, hoSa:il no ’aelae’ kinwa’isan nakhara ’ina kiSka:at kinra:am; kama’alep ma’ hingha’ wa’isan ra:am ka hin’az’azem nokahapis, ’ana hoSa:il rayno’ ma’ tihero:on nokakama’alep.

Sapang kakra:aman no kama’alep, koSa’en “pamae’iyaeh komita’ ka kaSnay’oes’oeso’an o pakaSnay’oes’oeso’an ’ini nonak, kayzaeh So’o Sekla’ nasiya ka kak’i’yaeh, ra:am bazae’ nasiya ka pinayaka:i.”

minowa’ ka kina:at nokakamaka:at, ’isa:a’ patolotor ka hini ’aehae’ kina:at. nokaka’alonoSaySiyat ka kina:at, tomalan tani kinita’ nokakamaka:at kaS’abo’ ray kinbowawan nokahapis ki kin’i’yaehan nokakama’alep o hiza ’aehae’ ka korkoring. kinSiyae’ ma’an paksizaehen!

作者簡介

夏麗玲 ’okay a ’ataw hayawan

財團法人原住民族文化事業基金會
新聞部節目群組 ’a’iyalaeho: 製作人

台東師範學校畢、台東師專附屬小學主任退休、台灣高山舞集文化藝術服務團創辦人、普悠瑪部落婦女會會長10年（終身榮譽會長）、卑南族花環部落學校校長

這篇「飛鼠大學」作者使用的文字有如天上行雲般的輕快，帶領讀者看書有如飛鼠一樣被燈光震懾之後就不會動了，不會停止閱讀。

在翻譯書寫的過程中，我思考著作者把飛鼠擬人化會談戀愛、很會躲敵人像曾經讀書研究所似的；而獵人也一樣懂得飛鼠的心思，不論他躲到哪兒最終還是逃不過獵人。

「獵人哲學」：「把動物當成人看待，把自己也想成是動物，你就會了解他們的習性，聽得懂他們說的話。」

喜歡作者的文字，因此以賽夏族語言翻譯這篇文章，嘗試跟著作者進入到飛鼠的領域以及獵人和那個小孩的世界。很开心自己完成了。

noka hapis ka kakiSsobae:oehan

'amiSan 'am SomoSo' ila ka tinal'oemaeh, koSa'en ka hahila: noka hapis nom komi:im ka ba:iS. 'isa:a' 'ay hae:wan bazae'en noka hapis hinngas mam 'a'inowa'. mak'ahae' ray minrawko'an ma' hahi:il noka hapis 'ima 'a'inowa'nowa' ka 'inoe'oe:, kita'en ray kahoey babaw haseb a SayboSi: ka hapis mam tatoroe'toroe', 'oka' ila 'inakhini'an ka kakita'en tabin ya:o kiSka:at ray kakiSwazwazan 'oka' ila, ray minrawko'an 'okay bazae'i ila ka hapis 'ima 'a'a'inowa' ka hinngas. 'ampowa' hapis 'oka' ila ma' ra:amen hayza' pinak'aewhay noka mae'iyah, waSwaSak a tomal ka 'iniyalawa' no patpatako: ki 'ima 'aewhay ka kama'alep tomahobaz, hila:an romakep hae:wan manae', 'ana hapis koza' kin 'akoey ma' kata'ameten saboeh.

yako somingozaw hi yaba', 'ampowa' ray koko:ol ka 'aewhaeS ki hapis kin wawalae' ila?

"ahae' hahila:, ya:o komita' ray koko:ol ka kowaw 'okay paySiri: ray hiza kabih ka 'oemaeh, ma'an ma' ra:amen ila ha:aw kaSnay'oes'oeso'an ba:aw ila ray babih." yaba' nakhini manabih.

siya Sa', sa'owaz Sapang 'ima ngoray ka kaSnay'oes'oeso'an koSa'en hapis,

Sapang 'ima 'okik hara:i' ma' hapis 'oyaeh, nak'ino? noka hapis ka kinngoray koSa'en mayna:a' 'iSo'on mowa:i' romakep, hae:wan siya minowa' ka pinahiy'o' 'ima tilka:an, So: niSo' pahiy'o' on siya ma' honay ri'saza haSa' ila kakoway.

hila:an hapis hoSa:il kam roro: nisiya, 'ahae' hapis hayza' roSa' a to:o' ka roro:, rengreng kapae'reman noka hapis 'ahae' roro: nanaw, So: hayza' ka mae'iyah mowa:i' 'omaybol a raylisin noka 'aroma' 'isa:a' rae:iw rima' ray babih ka roro:

'ima 'ol'olae'an tani yaba' rima', 'omalep, rengreng komi:im ray kaehoy babaw ka roro: noka hapis, 'am komi:im ka roro: paspeng ka tininhoero:. yaba' komoSa' 'az'azem 'ini nonak hingha' ki hapis ma' 'am tomohoero: ila.

nakhara hapis 'okik matnonak honay 'ahae' kaehoy a honay kama pakaksis ka roro: 'i:zo'; ma' 'okay honay 'ima nak taba' ka roro:, So: 'omoral ralom haSa' rae:iw 'am nak te:ne' ila. hapis ngoray a tomal, rengreng So: Sahoero: ila ka roro: noka hapis, yaba' mal'ohaez nisiya nonak pinaskayzaeh ka kaway botoe'on ray 'ima 'inaro' ka raromaeh Sipoti' ray kakas'ohaezan noka roro:, 'isa:a' komilwa'is tomo'to' ka haSan.

hapis homSoS tikot ila, minkakamoeh homayap rima' ray kakas'ohaezan, hiza kaway minayna:a' 'ay latar ma' tomaboe' ila ka hapis. hapis taboe'on kakowaykoway, ka kaway kita'en 'es'es ila, hapis haSa' ila kakoway, bi:il ila kita'en ka hapis 'iniyabiyal 'ima 'al'alho:utan ray kaway 'i:zo'.

sa'owaz, kaSnay'oes'oeso'an Sapang 'ima 'okik hara:i' ma' hapis, nisiya 'ana kano' ray basang ma' kayzaeh Sisi'ael, Si'ano' saboeh, 'ana ray hotoeh 'i:zo' ma' kayzaeh si'aelen ki pinobae:ah, tatini' rengreng manabih komoSa' noka hapis ka hotoeh Sapang kayzaeh no basang. ray kinas'asangan yako rengreng komita' ka tatini' komontae' noka hapis ka sini'ael ray hotoeh 'i:zo' o romae'oe: ka pinobae:ah manmanabih nasiya ray 'ima 'al'alak ka kinwa'isan.

kamonhael yaba' mam romakep ka hapis manabih 'iyakin komoSa', "korkoring So'o ra:am ay? hapis hayza' kama kaSnaykoko:ol ki kama kaSnaypa:aw. homawan mita' kinSahoero: 'ima 'iniyabiyal ka hapis mina kama honay 'oemaeh 'ima 'okik 'ibabaw; kita'en basang 'inaya'elngih, o ray basang ki ta'oleoh hayza' ka 'ima bolalasan hiza kama honay koko:ol, So: 'amiSan 'oka' ka kasi'aelen, kakoko:ol ray

minrawko'an ma' rengreng Sahoero:on. hapis kaSnaykoko:ol ngoray a tomal no 'iniyabiyal ka hapis, koSa'en 'iniyabiyal ka hapis ra:am hoSa:il no 'inalep noka kama'alep o ra:am tikot ka mae'iyah, 'isa:a' kayzaeh mabasez ka minminahael.

kamonhael yako tani yaba' rima' ray songzezaen (ha:ha:eman noka kamamiyalawa' ka bangbangolan) ka'alepan 'am komi:im ka walwalo'. manra:an manra:an yako komita' ray babaw, yako 'omoe'oe: hi yaba' komoSa' -- "yaba' kita' ka roro: hiza 'am hayza' ay ka hapis?" yaba' komita' ray babaw somaksakaw manabih 'iyakin komoSa', kitkita' 'insa'an ka hapis 'am 'ila'ino'. yaba' somaksakaw rima' 'ay roro: wahoer o somaksakaw ngomo'ngo' ka hanSan, kita'en ray roro: kas'ohaez ka ta'oleoh noka hapis hila'hila'hila' mam komita', hiya' mowa:i' tomozazih 'omitol hi siya, masa' tiktikotan 'iyakina ra:am hini langi: kano' 'ihan.

honaehnge: ila, ma' 'okik ra:ami hapis Sahoero: ay 'inuya'om hini 'ay kabih? yako saksakaw minkakoraeh hoSa:il 'ay hikor noka kaehoy, kita'en 'ay roro: 'ima hila'hila'hila' ka hapis 'okik ra:ami hayno' ila. soka' 'isaza ni yaba' 'inay'ino' minari' 'ima 'inaro' ka kaehoy, ka haehnga'

Sipakaway o roSa' kabih botoe'en, ka kapakselan pahiba:en ray panga', kita'en nak 'ima waSwaSak ka kaway. 'ay langi: yako komita' ni yaba' hiniba: ka talobong 'ima habiyalan o tatini' ila, haehnga' kaSi'i:zo' minSawSawi' ila, kita'en pakaysawa'an a tomal.

somaksakaw, maybalbalay, nakhara mam komita' saboeh ni yaba' mam mari' hiza 'ima waSwaSak ka kaway o balbalay hon' alih 'ay roro: o Sihemek makSa', 'ay roro: 'ampowa' 'okay Sahoero: ka hapis homayap, yaba' 'omoe'oe: 'iyakin, noka yasam hinbeSte: tomo'to' ka haSan, 'ana taka'ino'on tomo'to' ma' 'okay kas'oehaez, bazae'en nanaw ka tino'to' ray minrawko'an. yaba' manabih ila komoSa' -- " 'iwa'! hini 'aehae' hapis sa'sa'ih ka hahila: rima' kiSa:at, ra:amen 'ima patae'aes ray kakiS'ol'olae'an; 'aroma' ka hapis So: hemeken noka kaway, ma' ngoray ngoray nonak mowa:i' ila ray kaway 'i:zo', 'ampowa' hini 'aehae' 'okay hayap?"

yaba' ma'az'azem o honaehnge: ila, ma' 'okay kita'i ka hapis 'inay'ino' 'ima homayap, maSekSa' 'ay lolongan kabih ka kaehoy babaw. 'iwa' 'ay! yami kakabaehen ila noka hapis, 'isa:a' yaba' kaSna'itol Sakira:a' ra:amen komoSa', hini hapis ra:am

a tomal ka ta'oeloeh, hikor hayza' naehan ka kateSnenan, hini 'aehae' hapis 'am pawhi:il ka taew'an, ma' ma'az'azem ila mayhael So: mowa:i' ka 'aelae', hikor hini kateSnenan kayzaeh nom rae:iw.

yaba' malwelwel ka ta'oeloeh komoSa' -- "hini hapis 'okik patae'aes nanaw ray kakiSwazwazan, ra:amen 'ina kiSka:at ila ray kakiSsobae:oehan, soka' 'ampowa' kin ra:am ka ta'oeloeh." yaba' babih ka kaway 'ima waSwaSak binotoe' noka haehnga' o hiba:en -- "kano'a'o:la'! So: mowa:i' naehan, ma'an So'o karakepen!" hiza 'ay hikor ka kateSnenan ni yaba' poti'in noka kaehoy, o manmanabih komoSa', So: mowa:i' naehan karakepen ila."

"yaba' sa'owaz ay hapis hayza' ka kakiSsobae:oehan?" yako somingozae 'iyakina ra:am.

"hayza' o! lasiya 'a'no hae:wani kiSka:at." yako bazae' 'okik Sekla', yaba' manabih naehan -- "hapis kama ray hae:wani ba:aw, lasiya rengreng raroton tatoroe'toroe' ka kak'i'yaehan, koSa'en nom rae:iw ki nom hoSa:il no rinakep noka kama'alep Sapang kaktatoroe'en, tatoroe'toroe' ka kinra:aman kil kama'alep 'iwan 'ima Sil'i: ka kakiSka:aten.

'isahini 'am rima' 'oes'oeso'an, yaba' somingozae 'iyakin 'am taniSowaw ay hi siya? yako minkakamoeh komoSa' 'am rima'. ni yaba' kayzaeh ila ka tinal'awan ka kakrangi'an nom romakep ka hapis hiza 'ima ra:am ka ta'oeloeh. honaehnge: ka pinanra:an, tabin hila:an potngor 'ay Sa'la' ka kinsasbongan ki hiza 'aehae' hapis. yami maybalaybalay, hiza hapis 'okik 'a'a:ih yami mowa:i' ila; yaba' Sa' kita' hapis 'am maray'ino', siya somaksakaw minkakoraeh ka basang, honha:i' miniriri:i' ila ray roro: wahoer, yaba' mal'oehaez Sa'la' Sina:il 'ima 'inaro' ka kaehoy botoe'en noka pinaskayzaeh nonak ka kaway. balbalay, somaksakaw, 'am mantapo' ka roro:, yako 'omam'amoeh 'inay ra:i' mari' ka kaehoy SiSebet ka haSan, 'oka' a tomal 'okay Sahoero: ka hapis homayap kas'oehaez, "yaba' hiza hapis 'okay lobih ay soka' ?"

" 'ihi' o!" yaba' tomrong naehan 'iyakin hinbeSte: Sebet ka haSan, ma' haysiya 'okay Sahoero: ka hapis kas'oehaez, yaba' ra:am komoSa' 'izi' babih ka kaway binotoe' 'ay roro:, tikot So: kaway babihin, hiza hapis 'ima ra:am ka ta'oeloeh 'am homayap 'am rae:iw ila. yaba' pabilis 'iyakin ka kaway hinmek 'ay roro:, siya nonak kaSna'itol ray kaehoy babaw, hima'

binilis ka kaehoy ki hemza', "ya:o 'am 'okay paka:i' 'isahini sobolon 'okay kas'oehaez."

Sa'la' ni yaba' pinoti' ka roro: hopoton naehan noka kaehoy ki hemza', Somohapoy hiyopon, kasbol rima' 'ay roro: 'i:zo', 'am pakas'oehaez ka hapis ray kaway, bi:il ila ka hapis ma' 'okay pakas'oehaezi. yaba' haSa' ila, 'ampowa' hapis 'okay kas'oehaez? kita'en hiza hapis 'ima hoSa:il ila ray babih 'ima bo:ok ka kaehoy 'i:zo', kita'en nanaw ka kangeselan 'ay latar tikot somazek ka kasbol 'ima mintoehoey.

yaba' lomeket ka kaehoy noka hapis hinoSa:il, o mari' ka kaehoy ki ra:i' poti'in ka mininha:on, konroe'roe'en 'isa:a' ka hapis 'oka' ila ka kakowayan, yaba' Sa -- "ma'an koza' kin 'akoey rinakep ka hapis, hini 'aehae' Sapang 'ima ra:am ka ta'oeloeh, ma'an kinita' hini 'aehae' okik koSa' 'ina kaSlatar nanaw ray kakiSsobae:oehan, ra:amen minoSa' ila kiSa:at ray kabih no wasal ha:aw 'amilika', soka' 'ampowa', ra:am ya:o 'am romakep hi siya o kin ra:am matna'aw'awan komi:im ka kaehoy 'ima lalazem ka roro:, kayzaeh So: mowa:i' ka 'aelae' hayza' ka kakrae:iwan."

rohaenan yaba' pawa:i' hi baki', manmanabih hi baki' nisiya tinaka'ino'

'am romakep ka hapis. baki' Sa' -- "hini 'aehae' ka hapis kin ra:am homobaz ila no mae'yaeh, kayzaeh niSo' rakepen ila, So: 'oka' siya 'am manabih ka 'aroma hapis, 'isa:a' mayhael 'ita' 'am hopay ila romakep ka hapis, lasiya ra:am ila ka ta'oeloh."

ni yaba' Sapang katatoroe'en

ka kakra:aman no kama'alep,
koSa'en "pamae'yaeh komita' ka
kaSnay'oes'oeso'an o pakaSnay'oes'oeso'an
hi nonak, kayzaeh So'o Sekla' nasiya
ka kak'i'yaeh, ra:am bazae' nasiya ka
pinayaka:i".

ma'an 'aehae' taew'an hahi:il ka

kama'alep, 'aring kakhayza'an tabin 'isahini
haysiya tani hin'az'azem noka kama'alep,
'oemaeh koSa'en ka tiniS'al'alay nom
taSilotor ka kin'i'iayaeh noka kama'alep,
'isa:a' nanaw Sekla' ka kin'i'iayaeh noka
kaSnay'oes'oeso'an, 'isa:a' 'am ra:am
ray 'oes'oeso'an ka kak'i'yaeh. 'aring
'ol'olae'an yaba' maraS 'iyakin rima'

'omalep, nisiya 'ima Sapang ka kinita' no
'oemaeh, ma'an Sili'in ray tono'. yako
'inokay kita' ka kakiSsobae:oehan noka
hapis, o yako paka:i' komoS'a' noka hapis
ka kakiSsobae:oehan kama 'a'no hae:wan
kiSka:at, yako ma' Somiwa' ka kinita' ni
yaba' no 'oemaeh ka howaw hayza' ka
kapaspengen nisiya koSa'en kama'alep.

評審心得

'am patolotor ka kin'i'iyah nok
'aroma' Sinrahoe' 'aewhay kapatolotoron a
tomal. ni Sakino' kina:at 'alnobaboyen 'ita'
tani kakiSka:atan ra:am ka pinakaysawa'an.
kamSaySiyat kin'i'iyah ma' hingha' hayza'
ka hapis, ma' ra:am nasiya ka kinrowaSekan,
'oka' o kinbazae'an naka 'a'no hae:wani
rima' manae' ka hapis. tani pinatolotor mita'
'okik hingha' ka ray hila: rima' poti' ka ra:an
'am 'omalep ka hapis. 'ana 'okik hingha'

ka 'am 'omalep ma' ra:am ka kin'i'iyah
komoSa' 'am mari' ka 'ayam hopay.

hini pinatolotor hingha' 'oyaeh
ki Sapang kina:at, sowiti' nanaw 'okay
'iya'azem 'amomza' ka kina:at, ma' ra:amen
naehan 'am malakowa', kiSka:aten ma'
kayzaeh a tomal 'oka' ka 'ima 'aewhay ka
kiSka:aten. hini pinatolotor ka kina:at hayza'
ka wahoer pinayaka:i'.

要翻譯其他族群的文學作品非常不好翻譯。撒可努的中文文章我們隨著義務教育很能理解其旨趣。賽夏族也有飛鼠也知道其生活習性，但是聽聞是透過夜晚去打飛鼠的。賽夏族與原文用阻斷其生路來獵捕很不同，但就算方式不同的獵捕也知道生活中取得肉食的不易。

這翻譯文如同原文，除了一些些不小心的謬誤，也可知其所想表達之言。閱讀之也很順暢沒有不通順的。這翻譯文學作品有以下所列的特點。

所譯的文學作品與族語文幾乎無異。能通透理解原文，又能轉譯為賽夏族的慣習語言。根據文章挑選最適切的賽夏族用語，如 haehnga' kaSi'i:zo' minSawSawi' ila, kita'en pakaysawa'an a tomal.（用褲子內穿的，破破爛爛的看

起來非常令人發笑。）轉譯破破的內褲，樣子既好笑、又滑稽。

原文章與賽夏語間可能存在的語言差異和障礙，就是中文與賽夏族語對譯的問題，確實有之。例如林務局通常用 'ilinsiyo: 但新創詞是用 kamamiyalawa' ka bangbangolan，只是翻譯策略的不同都能表達其意。但翻譯前仍請檢視新創詞的公告，使用新創詞才有統一語言概念的可能性。

本文的文學元素確實得仔細想想，如 tomaboe' ki mantapo' hayza' ay 'inokik hingha'? 確實有不同處。根據原文翻譯成賽夏族語也能理解此文章的旨趣，其經驗和技巧選擇及不同的方法，確實是可供學習者學習之典範。

評審簡介

高清菊 ya'awkalahae' kaybaybaw

苗栗縣南庄鄉東河國民小學校長
原住民族語言新竹學習中心及政治大學賽夏族語老師

「翻譯文學」指定翻譯文本 1

飛鼠大學

著 / 亞榮隆 撒可努

春節快到的時分，是飛鼠開始談戀愛、尋找另一半的時節。

在夜裡你可以聽到飛鼠互相求愛的聲音。有時候整片山谷在同一時間內會響起此起彼落的求愛節奏，那是一棵樹上停了五六隻的飛鼠，一起在那裡談情說愛的盛況。但這種景象卻在我上國中時消失了，山谷裡很難再聽到飛鼠互相求愛的聲音。飛鼠突然的消失，原因有很多，人為的破壞、十字弓的氾濫以及不肖獵人的濫捕都是原因，白天捉晚上打，就算飛鼠再多也會被捉完。

我問過父親，為什麼山上的山老鼠和飛鼠愈來愈少了？

「有一天，我看著山上的老鷹未再飛翔於山的那一頭，我就知道，那裡的動物已開始遷移到更遠的地方。」父親這樣說著。

他說，全世界最笨的動物是飛鼠，最乾淨的也是飛鼠，原因是飛鼠是一種笨到會等你來捕捉的動物，夜裡他對燈光和亮的東西都非常的好奇，只要你拿燈光照著他，他就會待在原地一動也不動。

飛鼠在白天時都躲在他的樹窩裡。一隻飛鼠可能有二、三個樹窩，而通常他都會選擇一個窩，長期固定的睡在哪裡，除非有人來侵擾或是被強佔了，才會離開，搬到別的樹窩去。

小的時候跟著父親打獵，常仰著頭尋找樹上的飛鼠窩，找飛鼠窩全憑經驗。父親說，只要把自己想成是飛鼠，就能找到。

例如，飛鼠絕不會單獨的住在一顆樹上，或是住在會刺激皮膚發癢的樹窩裡；也不會住在漏斗狀的樹窩裡，不然下雨的時候會積水，變成游泳池。飛鼠是最笨的動物，每一次發現飛鼠的樹窩時，父親就會拿出他自製的網袋，綁上一根很長的竹子，準確的封住樹窩的洞口，再用力的敲擊樹幹，飛鼠一緊張，第一個反射動作就是朝著樹洞飛去，當然守在外頭的網袋，就能很輕鬆的網到他。當飛鼠被捕捉時，會開始掙扎，而網袋會愈縮愈小，也就限制了飛鼠的動作，最後只見一團灰棕色的飛鼠窩在那裡。

的確，在動物圈裡飛鼠算是最乾淨的動物，幾乎全身上下都可以食用、利

用，連腸子內未消化的東西都可以擠出來配米酒喝，老人家常說飛鼠腸子裡的東西最補。在部落裡我也常看到老人家生食飛鼠腸子中未消化完的東西，配著米酒，說著以前的戰功。

父親曾在一次捕捉飛鼠時，向我表示：「兒子，你知道嗎？飛鼠也有分山地人和平地人。一般我們所看見全身灰棕色的飛鼠是住在地形比較低的地方；而身上帶灰黑色，身上和頭部都有白色斑點的飛鼠則住在較高的地方，冬天高山較缺乏食用的食物，在靠近山的稜線以下都會看得到他們。住在高山的飛鼠又比灰棕色的飛鼠更笨，因為灰棕色的飛鼠早已學習到如何躲過獵人的追捕及與人的利害關係，因此才得以繁衍生存。」

有一次我跟著父親到松子澗（林務局示範山村）的獵場找野蜜蜂。走著、走著，突然我頭一仰，叫住了父親：「爸，你看那個樹洞會不會有飛鼠。」

父親仰著頭輕輕地對我說，要我注意待會兒飛鼠的動向。

父親輕輕地走到樹洞下，又輕輕地

往樹幹敲了幾下，只見樹洞露出了飛鼠的頭東張西望，觀看四周，懷疑的眼光很想知道是誰吵醒了他，警戒的眼神想把四周看透。

過了許久，也不曉得飛鼠知不知道我們就在附近，我輕輕地動了動身子，躲在另一棵樹的背後，只見在樹洞探頭的飛鼠已不知去向。這時候父親不知從哪裡找來了好幾丈的棍子，把褲子當網袋將兩頭的褲管都打死結，插皮帶的地方用一支很大的Y字形木條穿過，就成了很克難的簡易網袋。一旁的我只見父親穿著黃色舊舊的橡皮雨鞋，破破的內褲，樣子既好笑、又滑稽。

動作輕輕地、慢慢地，周圍的一切好像都在觀看著父親的一舉一動，克難的網袋慢慢的接近樹洞時只見父親用力的蓋上，但不見飛鼠飛出，父親喊我，要我用斧頭在樹幹用力的敲擊，但怎麼敲都敲不出來，只聽到山裡的回音。父親這時候說：「哇！這隻飛鼠天天都有上課，可能國小有畢業，一般的飛鼠只要網袋一套住樹窩，就會笨笨的朝網袋衝去，來個自投羅網，奇怪，這隻怎麼不飛出來。」

父親納悶著，過了許久，也不知道飛鼠從哪裡飛出來，停在對面山溝的大樹上。我們才恍然大悟，原來自己被這隻飛鼠擺了一道。等父親爬上樹察看後才知道，這隻飛鼠聰明到了了不起的地步，竟然留有後門，這隻飛鼠在選定這棵樹作為他的家時，就已知道如果有一天遭受攻擊時，後門是逃生的路徑。

父親搖著頭說：「這隻飛鼠，不只國中畢業，可能已經考上大學了，不然怎麼這麼的聰明。」父親解下用褲子作成的克難網袋，穿回身上，「哼！下次再來，一定要抓到他。」父親已把他的後門用樹枝封住，並信誓旦旦表示，下次再來一定抓得到他。

「爸！飛鼠真的有大學嗎？」我好奇的問。

「有哇！他們都是夜間部的。」我聽不懂，父親又說：「飛鼠是夜行動物，他們常聚在一起研究生存的發則，而逃生和躲過獵人的追捕是必修的學分，與獵人鬥智則是更上一層的課程。」

這一次上山，父親問我要不要跟他一起去，我急忙地答應，當然要去。父親準備好了捉飛鼠的工具，這次是有備

而來的，一定要抓到那隻聰明的飛鼠。

走了好久，下午時才走到上次與那隻飛鼠相會的地方。我們動作輕輕地，那隻飛鼠好像還未察覺到我們來了；父親要我注意飛鼠的動向，他慢慢地移動身子，很快的已佇立在樹洞下，父親拿出上次藏起來的長棍子把自製的網袋綁好。動作慢慢、輕輕地，在套住樹洞的那一剎那，我迅速的拾起地上的木棒往樹幹敲擊，但就是不見飛鼠飛出，「爸，是不是飛鼠還沒有回來？」

「有可能喔！」父親再次囑咐我，再用力敲樹幹，但還是未見飛鼠飛出，父親知道不能輕易的把套在樹口的網袋拿掉，怕網袋一拿掉，聰明的飛鼠又會飛出去了。父親要我替他抓住套在樹洞外的網袋，而他很快的爬到樹上，手上拿著樹枝和茅草，「我就不相信這次用火燻燻不出來。」

父親把上次封住的洞口塞滿了小樹枝和茅草，點燃後用力的吹氣，使濃煙朝向洞內，想逼使飛鼠由套住網袋的樹口出來，但始終無法把那隻聰明的飛鼠逼出來。父親正感到奇怪，為什麼還是不出來時，才發現原來那隻飛鼠已躲在

另一個腐敗中空的樹幹，窩在裡頭，鼻子微微的露在樹幹乾裂的洞口外，深怕吸到濃烈的煙味。

父親把飛鼠躲藏的那個樹幹整個鋸掉，再用樹枝和泥土封住缺口，緊緊的讓飛鼠沒有移動的空間，父親說：「這隻飛鼠是我打過這麼多的飛鼠裡最聰明的一隻，我看這隻不只大學畢業，可能還曾經到國外留過學，不然怎麼會知道我要抓他，而且還聰明地想到要在做窩前找一棵有相通樹洞的樹，以預防被攻擊時有逃生的路徑。」

夜裡，父親把祖父找來，跟祖父訴說他是如何、如何的抓到這隻飛鼠。祖父說：「這隻飛鼠簡直比人還要聰明，還好你抓到他，不然他就會把這次的經

驗告訴別的飛鼠，那以後我們就很難再打到飛鼠，因為他們變聰明了。」

父親「獵人哲學」必修的課程：「把動物當成人看待，把自己也想成是動物，你就會了解他們的習性，聽得懂他們說的話。」

我的家族一直是獵人的家族，由過去到現在還是一直守著獵人的火，山林是延續獵人生命的源頭，唯有了解動物的生息，才能掌握自然的生存法則。從小父親便帶著我打獵，他對自然的那份尊敬，我深記在內心。我未看過飛鼠大學，但我相信飛鼠讀的大學一定是夜間部，也承認父親對自然界事物的看法有他獵人哲學裡的範本可循。